

men at det eneste Rigtige vilde være at faae Familien sendt tilbage til Fattiggården. Nu var det Tilfælde, at Manden havde paataget sig en fast Tjeneste, som han ikke kunde slippe fra, og altsaa kunde han ikke komme tilbage til Fattiggården. Dernæst var Konen, saa vidt jeg husker, kommen i Barfjæng, men man kom til det Resultat, at det godt kunde lade sig gjøre foreløbig at lade de Børn, som vare raske, komme paa Fattiggården, saa var man fri for at betale for dem, og saa kunde man senere faae de øvrige Medlemmer af Familien derover, naar de vare blevne raske. Men hvad stete? Moderen til Børnene syntes, at det var for drøjt, at hendes Børn skulde tages fra hende, og skjøndt hun var meget syg og daarlig, reisste hun dog tilligemed sine Børn og kom over til Fattiggården, men hun maatte naturligvis strax gaa til Sengs. Der var Mange, som troede, at det mulig var Forstillelse af hende, at hun lagde sig til Sengs, men Sølgen blev, at hun aldrig mere stod op af Sengen, hun døde kort efter. Jeg vil langt fra paastaa, at det var en Følge af Hjemfendelsen. Jeg gaar ud fra, at Sogneraadet har været fuldstændig i sin lovlige Ret til at gjøre, hvad det gjorde, og jeg gaar ogsaa ud fra den Forudsætning, at man er gaaet saa samvittighedsfuld frem som muligt ved Flytningen og Rejsen; men jeg fremdrager kun dette Tilfælde for at vise, hvor uheldig Forholdene kunne stille sig. Hvad der her er stet, er meget uheldigt, og hvis Sligt kunde forebygges, vilde det være det Allerbedste. — Der er nu et andet Spørgsmaal, som jeg vil fremdrage, da det, saa vidt jeg har hørt, ikke er blevet omtalt her i Salen. Jeg veed ikke, om det vil være vel hørt her og maaske heller ikke allevegne paa Landet, men jeg tror, at det er min Pligt, navnlig i en saa vigtig Sag som denne, at komme frem med, hvad der er min fulde og faste Overbevisning, og derfor vil jeg ikke lægge Skjul paa den Tanke, jeg har. Det er just ikke alene min egen Mening, thi vi ere Flere, der have samtalt derom, og vi ere allerede for flere Aar siden komne paa det Rene med, hvorledes Sagen burde ordnes; men det er jo et Spørgsmaal, om det kan lade sig gjøre. Hvad der mangen Gang bidrager til at fordyre Fattigvæsenet, er ganske vist den Mængde uegte Børn, som i mange Tilfælde blive væltebe over paa Kommunen. Man kan gjerne sige, at Mødrene i de fleste Tilfælde ikke ere i Stand til selv at forsørge deres Børn; altsaa gaar denne Del af Forsørgelsen over paa Kommunen, og i mange andre Tilfælde kan det ligeledes træffe sig, at Faderen heller ikke er i Stand til at bidrage til Barnets Underhold, og da maa Kommunen ogsaa overtage denne Del af Forsørgelsen; det vil altsaa sige, at Kommunen maa overtage det Hele. Der er imidlertid en anden Side af Sagen, som jeg vil nævne. Jeg tror, at det, naar Moderen siger, at der ikke forlanges Understøttelse til et uegte Barn, da er

Bræis, at Faderens Navn kan blive fortiet (Ufbyrdelse). Jo, det kan lade sig gjøre. Om det er lovligt, veed jeg ikke, men Bræis er det. Jeg tror nu, at dette er meget uheldigt, og at det vilde være rigtigere, skjøndt det kunde være uheldigt for Bedkommende, at Faderens Navn kom frem, hvem det saa end var. Var Faderen nu en Person, der havde Raad og Evne, saa var det jo ikke mere end naturligt, at han bidrog til Barnets Opdragelse, men paa den anden Side kunde jeg ogsaa gaa ind paa et andet Alternativ, nemlig, at Bedkommende, naar det var ham meget magtpaaliggende, at hans Navn blev fortiet, da deponerede en saa stor Sum i vedkommende Kommunekasse, at Renterne af denne Sum vilde være tilstrækkelige til Barnets hele Underhold, indtil det kom til Skjelsaar og Alder. Jeg tror ikke, at det vilde være ubilligt at stille en saadan Fordring, og Summen kunde da, naar Barnet var kommet til Skjelsaar og Alder, tilfalde dette, saa stod det ikke ganske hjælpeløst i Verden. Undertiden er det jo Tilfældet, at mange af disse „stakkels“ uegte Børn, kan jeg gjerne sige, staa aldeles hjælpeløse, hvor de komme hen, idet de ikke have Noget til at tage sig af dem; men naar man har sig ad paa den af mig her nævnte Maade — det vilde vel sagtens kun kunne ske i de færreste Tilfælde — vilde det være godt for saadanne Børn. Jeg skal indskrænke mig til disse Bemærkninger, idet jeg i Øvrigt kan henholde mig til, hvad der er fremført af det ærede Medlem, jeg før nævnte.

Jagerslev: Den ærede Indenrigsminister udtalte med Hensyn til de Bestemmelser, der findes i Lovforslaget om den frie Fattigunderstøttelse, at man her kun havde givet en Ramme. Jeg kan ikke en Gang indrømme dette. En Ramme have vi nemlig tidligere havt i Loven om de Fattiges Kasse, og hvad der er kommet til her, er ikke væsentligt, men af meget ringe Betydning. Det Betydeligste anser jeg for at være, at man kan henvende sig til Indenrigsministeriet i visse Tilfælde for Omordningers Skyld, men det tror jeg er ufornødent. Det kunde man gjerne overlade til de mindre Samfund at ordne. I det Hele har man gjort meget lidt her. De Levninger, der ere tilbage, ere de sørgelige Resten af det store Forslag fra Fattigkommissionen om at gjøre en mere frit stillet Fattigforsørgelse til forpligtet Led af Fattigvæsenet. Men jeg tror, at man maa udvikle det Foreslaaede noget mere, naar man vil tænke paa nogen Fremtid derfor. Jeg indrømmer, at det har sine Vanskeligheder. For det Første hører det strengt taget ikke hjemme i en Fattiglov, og det er ikke Fattigunderstøttelse. Naturligvis kan man komme bort herfra ved at kalde det fri Fattigforsørgelse; men det er dog bedre at beholde det som noget Særligt. Det vil vist ogsaa være nødvendigt at sørge for, at der kunde komme nogle Indtægter tilstede, og jeg skulde ikke have Noget